

STJÓRNARTÍÐINDI C 3 – 1995

10. maí 1995

169

Nr. 11

AUGLÝSING

um samning um líffræðilega fjölbreytni.

Hinn 12. september 1994 var aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samnings um líffræðilega fjölbreytni sem gerður var í Ríó de Janeiro 5. júní 1992. Samningurinn var undirritaður fyrir Íslands hönd 12. júní 1992 með fyrirvara um fullgildingu. Hann öðlaðist gildi að því er Ísland varðar 11. desember 1994. Alþingi hafði með ályktun 6. maí 1994 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samninginn.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 10. maí 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Róbert Trausti Árnason.

SAMNINGUR um líffræðilega fjölbreytni.

Inngangsorð.

Samningsaðilar,
sem gera sér ljóst gildi líffræðilegrar fjölbreytni í sjálfu sér sem og vistfræðilegt, erfðafræðilegt, félagslegt, efnahagslegt, vísindalegt, mennta- og menningarlegt, útivistar- og fagurfræðilegt gildi líffræðilegrar fjölbreytni og efnisþátta hennar,

sem gera sér einnig ljóst mikilvægi líffræðilegrar fjölbreytni fyrir þróun og viðhald kerfa í lífsvolfinu sem bera uppi líf,

sem staðfesta að vernd líffræðilegrar fjölbreytni sé sameiginlegt verkefni mannkyns,

sem staðfesta að ríki hafa fullveldisrétt yfir eigin líffræðilegum auðlindum,

sem staðfesta einnig að ríki bera ábyrgð á að vernda líffræðilega fjölbreytni sína og að nýta líffræðilegar auðlindir sínar á sjálfbæran hátt,

sem hafa áhyggjur af því að verulega dregur úr líffræðilegri fjölbreytni vegna vissra mannlegra athafna,

CONVENTION on Biological Diversity

Preamble

The Contracting Parties,

Conscious of the intrinsic value of biological diversity and of the ecological, genetic, social, economic, scientific, educational, cultural, recreational and aesthetic values of biological diversity and its components,

Conscious also of the importance of biological diversity for evolution and for maintaining life sustaining systems of the biosphere,

Affirming that the conservation of biological diversity is a common concern of humankind,

Reaffirming that States have sovereign rights over their own biological resources,

Reaffirming also that States are responsible for conserving their biological diversity and for using their biological resources in a sustainable manner,

Concerned that biological diversity is being significantly reduced by certain human activities,

sem gera sér grein fyrir almennum skorti á upplýsingum og þekkingu á líffræðilegri fjölbreytni og knýjandi þörf á að þróa vísindalega, tæknilega og stjórnsýslulega getu til að veita grundvallarskilning til að skipuleggja viðeigandi aðgerðir og hrinda þeim í framkvæmd,

sem veita því athygli að afar mikilvægt er að sjá fyrir, koma í veg fyrir og ráðast gegn orsökum umtalsverðrar rýrnunar eða tjóns á líffræðilegri fjölbreytni við upptök þeirra,

sem veita því einnig athygli að þar sem hættu er á umtalsverðri rýrnun eða tjóni á líffræðilegri fjölbreytni ætti ekki að nota ónóga vísindalega þekkingu sem tilefni þess að fresta aðgerðum til að forða eða draga úr þeirri hættu eins og unnt er,

sem veita því enn fremur athygli að grundvallarskilyrðið fyrir að vernda líffræðilega fjölbreytni er vernd vistkerfa og náttúrulegra búsvæða á upprunalegum stað og viðhald og endurheimt lífvænlegra stofna tegunda í náttúrulegu umhverfi þeirra,

sem veita því enn fremur athygli að aðgerðir utan upprunalegs staðar, helst í upprunalandinu, gegna einnig mikilvægu hlutverki,

sem viðurkenna að mörg rótgróin og staðbundin samfélög með hefðbundinn lífsmáta eru samkvæmt venju mjög háð líffræðilegum auðlindum og að æskilegt sé að skipt sé réttlátlega þeim hagnaði sem hlýst af notkun hefðbundinnar þekkingar, nýjunga og venja er varða vernd líffræðilegrar fjölbreytni og sjálfbæra notkun á efnispáttum hennar,

sem viðurkenna einnig hið mikilvæga hlutverk sem konur gegna við vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni og staðfesta að þörf sé á fullri þátttöku kvenna á öllum stigum stefnumörkunar og framkvæmdar fyrir vernd líffræðilegrar fjölbreytni,

sem leggja áherslu á mikilvægi og þörf þess að efla alþjóðlega, svæðisbundna og hnattræna samvinnu milli ríkja og milliríkjastofnana og einkageirans til að vernda líffræðilega fjölbreytni og sjálfbæra notkun á efnispáttum hennar,

sem viðurkenna að búast megi við að öflun nýs og aukins fjármagns og hæfilegur aðgangur að viðeigandi tækni muni skipta verulegu máli hvað varðar getu heimsins til að takast á við tjónið á líffræðilegri fjölbreytni,

sem viðurkenna enn fremur að sérstakra ráðstafana er þörf til að mæta þörfum þróunarlanda,

Aware of the general lack of information and knowledge regarding biological diversity and of the urgent need to develop scientific, technical and institutional capacities to provide the basic understanding upon which to plan and implement appropriate measures,

Noting that it is vital to anticipate, prevent and attack the causes of significant reduction or loss of biological diversity at source,

Noting also that where there is a threat of significant reduction or loss of biological diversity, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing measures to avoid or minimize such a threat,

Noting further that the fundamental requirement for the conservation of biological diversity is the in-situ conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings,

Noting further that ex-situ measures, preferably in the country of origin, also have an important role to play,

Recognizing the close and traditional dependence of many indigenous and local communities embodying traditional lifestyles on biological resources, and the desirability of sharing equitably benefits arising from the use of traditional knowledge, innovations and practices relevant to the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Recognizing also the vital role that women play in the conservation and sustainable use of biological diversity and affirming the need for the full participation of women at all levels of policy-making and implementation for biological diversity conservation,

Stressing the importance of, and the need to promote, international, regional and global cooperation among States and intergovernmental organizations and the non-governmental sector for the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components,

Acknowledging that the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies can be expected to make a substantial difference in the world's ability to address the loss of biological diversity,

Acknowledging further that special provision is required to meet the needs of developing

þar með talin öflun nýs, aukins fjármagns og hæfilegur aðgangur að viðeigandi tækni,

sem veita athygli í þessu tilliti hinum sérstöku aðstæðum hinna minnst þróðu landa og smárra eyríkja,

sem viðurkenna að verulegrar fjárfestingar er þörf til að vernda líffræðilega fjölbreytni og að búast má við margs konar hagnaði á sviði umhverfismála og félags- og efnahagsmála vegna þessarar fjárfestingar,

sem viðurkenna að efnahagsleg og félagsleg þróun og útrýming fátæktar hafa algjöran forgang í þróunarlöndum,

sem gera sér grein fyrir að vernd og sjálfbær notkun líffræðilegrar fjölbreytni skiptir gífurlegu máli í tengslum við að mæta fæðu-, heilsufars- og öðrum þörfum vaxandi fjölda fólks í heiminum, í þeim tilgangi er mikilvægt að hafa aðgang að og deila bæði erfðaauðlindum og tækni,

sem veita því athygli að þegar allt kemur til alls mun vernd og sjálfbær notkun líffræðilegrar fjölbreytni efla vinsamleg samskipti meðal ríkja og stuðla að friði meðal mannkyns,

sem æskja þess að auka og fullkomna það alþjóðlega fyrirkomulag sem er fyrir hendi til verndar líffræðilegri fjölbreytni og sjálfbærri notkun á efnisþáttum hennar, og

sem eru staðráðnir í að vernda og nota á sjálfbæran hátt líffræðilega fjölbreytni til hagsbóta fyrir núverandi og komandi kynslóðir,

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. gr.

Markmið.

Markmið samnings þessa, sem keppt skal að samkvæmt viðeigandi ákvæðum hans, eru vernd líffræðilegrar fjölbreytni, sjálfbær notkun efnisþátta hennar og sanngjörn og réttlát skipting þess hagnaðar sem stafar af nýtingu erfðaauðlinda, þ.m.t. hæfilegur aðgangur að erfðaauðlindum og miðlun viðeigandi tækni, að teknu tilliti til réttar yfir þessum auðlindum og til tækni, og hæfileg fjármögnun.

2. gr.

Notkun hugtaka.

Í samningi þessum:

Merkir „líffræðileg fjölbreytni“ breytileika meðal lífvera frá öllum uppsprettum, þar með talin meðal annars vistkerfi á landi, í sjó og vötnum og þau vistfræðilegu kerfi sem þær eru

countries, including the provision of new and additional financial resources and appropriate access to relevant technologies,

Noting in this regard the special conditions of the least developed countries and small island States,

Acknowledging that substantial investments are required to conserve biological diversity and that there is the expectation of a broad range of environmental, economic and social benefits from those investments,

Recognizing that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of developing countries,

Aware that conservation and sustainable use of biological diversity is of critical importance for meeting the food, health and other needs of the growing world population, for which purpose access to and sharing of both genetic resources and technologies are essential,

Noting that, ultimately, the conservation and sustainable use of biological diversity will strengthen friendly relations among States and contribute to peace for humankind,

Desiring to enhance and complement existing international arrangements for the conservation of biological diversity and sustainable use of its components, and

Determined to conserve and sustainable use biological diversity for the benefit of present and future generations,

Have agreed as follows:

Article 1

Objectives

The objectives of this Convention, to be pursued in accordance with its relevant provisions, are the conservation of biological diversity, the sustainable use of its components and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of the utilization of genetic resources, including by appropriate access to genetic resources and by appropriate transfer of relevant technologies, taking into account all rights over those resources and to technologies, and by appropriate funding.

Article 2

Use of Terms

For the purposes of this Convention:

“Biological diversity” means the variability among living organisms from all sources including, inter alia, terrestrial, marine and other aquatic ecosystems and the ecological complex-

hluti af, þetta nær til fjölbreytni innan tegunda, milli tegunda og í vistkerfum.

Fela „líffræðilegar auðlindir“ í sér erfða-auðlindir, lífverur eða hluta af þeim, stofna eða hverja aðra lífræna efnisþætti vistkerfa með raunverulega eða mögulega notkun eða gildi fyrir mannkynið.

Merkir „líftækni“ hvers konar tæknilega beitingu þar sem notuð eru líffræðileg kerfi, lifandi lífverur eða úrefni þeirra til að búa til eða breyta framleiðsluvörum eða ferlum til sérstakra nota.

Merkir „upprunaland erfðaauðlinda“ það land þar sem þessar erfðaauðlindir eru við upprunalegar aðstæður.

Merkir „land sem leggur til erfðaauðlindir“ það land sem lætur í té erfðaauðlindir sem safnað hefur verið úr upprunalegum uppsprettum, þar með taldir stofnar úr bæði villtum og tömdum tegundum, eða sem safnað hefur verið úr uppsprettum utan upprunalegs umhverfis, hvort sem þær eru upprunnar í þessu landi eða ekki.

Merkir „tamdar eða ræktaðar tegundir“ tegundir þar sem þróunarferlið hefur orðið fyrir áhrifum manna til að mæta þörfum þeirra.

Merkir „vistkerfi“ lifandi kerfi jurta-, dýra- og örverusamfélaga og lífvana umhverfis þeirra sem verka hvert á annað í starfrænni einingu.

Merkir „vernd utan upprunalegs umhverfis“ vernd efnisþátta líffræðilegrar fjölbreytni utan náttúrulegs búsvæðis þeirra.

Merkir „erfðaeefni“ hvers konar efni sem rekja má til jurta, dýra, örvera eða annars uppruna er hefur að geyma virkar erfðaeiningar.

Merkir „erfðaauðlindir“ erfðaeefni sem hefur raunverulegt eða mögulegt gildi.

Merkir „búsvæði“ svæði eða gerð svæðis þar sem lífverur eða stofn er að finna af náttúrulegum ástæðum.

Merkir „skilyrði upprunalegs umhverfis“ skilyrði þar sem erfðaauðlindir eru til innan vistkerfa og náttúrulegra búsvæða og, þegar um er að ræða tamdar eða ræktaðar tegundir, í umhverfi þar sem sérstakir eiginleikar þeirra hafa þróast.

Merkir „vernd upprunalegs umhverfis“ vernd vistkerfa og náttúrulegra búsvæða og viðhald og endurheimt lífvænlegra tegundastofna í náttúrulegu umhverfi þeirra og, þegar um er að ræða tamdar eða ræktaðar tegundir, í umhverfi þar sem sérstakir eiginleikar þeirra hafa þróast.

es of which they are part; this includes diversity within species, between species and of ecosystems.

“Biological resources” includes genetic resources, organisms or parts thereof, populations, or any other biotic component of ecosystems with actual or potential use or value for humanity.

“Biotechnology” means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use.

“Country of origin of genetic resources” means the country which possesses those genetic resources in in-situ conditions.

“Country providing genetic resources” means the country supplying genetic resources collected from in-situ sources, including populations of both wild and domesticated species, or taken from ex-situ sources, which may or may not have originated in that country.

“Domesticated or cultivated species” means species in which the evolutionary process has been influenced by humans to meet their needs.

“Ecosystem” means a dynamic complex of plant, animal and micro-organism communities and their non-living environment interacting as a functional unit.

“Ex-situ conservation” means the conservation of components of biological diversity outside their natural habitats.

“Genetic material” means any material of plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity.

“Genetic resources” means genetic material of actual or potential value.

“Habitat” means the place or type of site where an organism or population naturally occurs.

“In-situ conditions” means conditions where genetic resources exist within ecosystems and natural habitats, and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

“In-situ conservation” means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

Merkir „verndað svæði“ landfræðilega skilgreint svæði sem er frátekið eða stjórnað og stýrt til að ná sérstökum verndarmarkmiðum.

Merkir „svæðisstofnun um efnahagslega samvinnu“ stofnun sem sett er á fót af fullvalda ríkjum innan tiltekins svæðis og sem aðildarríkin hafa veitt vald varðandi mál sem samningur þessi nær til og sem hefur fengið fulla heimild í samræmi við innri starfsreglur hennar til að undirrita, fullgilda, staðfesta eða samþykkja samninginn eða gerast aðili að honum.

Merkir „sjálfbær notkun“ notkun efnisþátta líffræðilegrar fjölbreytni á þann hátt og í þeim mæli sem ekki leiðir til langvarandi hnignunar á líffræðilegri fjölbreytni þannig að haldið sé möguleikum til að fullnægja þörfum og væntingum núverandi og komandi kynslóða.

Nær „tækni“ til líftækni.

3. gr.

Grundvallarregla.

Samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna og reglum þjóðaréttar hafa ríki fullveldisrétt til að nýta eigin auðlindir í samræmi við umhverfisstefnu sína sem og þá ábyrgð að sjá til þess að starfsemi innan lögsögu þeirra eða undir þeirra stjórn valdi ekki skaða á umhverfi annarra ríkja eða svæða utan innlendrar lögsögu.

4. gr.

Lögsögulegt svið.

Með fyrirvara um réttindi annarra ríkja og nema þegar skýrt er kveðið á um annað í samningi þessum gilda ákvæði þessa samnings varðandi sérhvern samningsaðila:

a. þegar um er að ræða efnisþætti líffræðilegrar fjölbreytni, á svæðum innan lögsögu hans, og

b. þegar um er að ræða ferli og starfsemi, án tillits til þess hvar áhrif þeirra eiga sér stað, sem framkvæmd eru undir lögsögu hans eða stjórn, á svæði innan lögsögu hans eða utan innlendrar lögsögu.

5. gr.

Samvinna.

Sérhver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á, hafa samvinnu við aðra samningsaðila beint eða, þar sem við á, á vettvangi bærri alþjóðlegra stofnana, um svæði utan inn-

“Protected area” means a geographically defined area which is designated or regulated and managed to achieve specific conservation objectives.

“Regional economic integration organization” means an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to it.

“Sustainable use” means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to the long-term decline of biological diversity, thereby maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations.

“Technology” includes biotechnology.

Article 3

Principle

States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

Article 4

Jurisdictional Scope

Subject to the rights of other States, and except as otherwise expressly provided in this Convention, the provisions of this Convention apply, in relation to each Contracting Party:

(a) In the case of components of biological diversity, in areas within the limits of its national jurisdiction; and

(b) In the case of processes and activities, regardless of where their effects occur, carried out under its jurisdiction or control, within the area of its national jurisdiction or beyond the limits of national jurisdiction.

Article 5

Cooperation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, cooperate with other Contracting Parties, directly or, where appropriate, through competent international organiza-

lendar lögsögu og í öðrum sameiginlegum hagsmunamálum, til verndar og sjálfbærrar notkunar á líffræðilegri fjölbreytni.

6. gr.

Almennar aðgerðir til verndar og sjálfbærrar notkunar.

Sérhver samningsaðili skal í samræmi við sérstakar aðstæður sínar og getu:

a. þróa á landsvísu aðferðir, áform eða áætlanir til að vernda og nota á sjálfbæran hátt líffræðilega fjölbreytni eða aðlaga í þeim tilgangi þær aðferðir, áform og áætlanir sem fyrir eru og skulu þær meðal annars endurspegla þær aðgerðir sem settar eru fram í samningi þessum er varða hlutaðeigandi samningsaðila, og

b. samlaga, eftir því sem unnt er og við á, þróun áforma, áætlaða og stefnumála, er varða hina ýmsu geira þjóðfélagsins, vernd og sjálfbærri notkun líffræðilegrar fjölbreytni.

7. gr.

Greining og vöktun.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á, sérstaklega vegna 8. - 10. gr.

a. greina efnispætti líffræðilegrar fjölbreytni sem mikilvægir eru fyrir vernd hennar og sjálfbæra notkun og að teknu tilliti til vísbendandi skráar yfir flokka samkvæmt I. viðauka,

b. vakta með sýnatöku og annarri tækni efnispætti líffræðilegrar fjölbreytni sem greindir hafa verið í samræmi við a-lið hér að framan með sérstöku tilliti til þeirra efnispátta sem þarfnast brýnna verndaraðgerða sem og þeirra sem hafa mesta möguleika á sjálfbærri notkun,

c. greina ferli og þá flokka starfsemi sem hafa, eða eru líklegir til að hafa, veruleg skaðleg áhrif á vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni og vakta áhrif þeirra með sýnatöku og annarri tækni, og

d. viðhalda og skipuleggja með hvers konar búnaði gögn sem fengist hafa með greiningar- og vöktunarstarfsemi í samræmi við a-, b- og c-lið hér að framan.

8. gr.

Vernd upprunalegs umhverfis.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á:

a. koma á kerfi verndaðra svæða eða svæða þar sem gera þarf sérstakar ráðstafanir til að vernda líffræðilega fjölbreytni,

tions, in respect of areas beyond national jurisdiction and on other matters of mutual interest, for the conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 6

General Measures for Conservation and Sustainable Use

Each Contracting Party shall, in accordance with its particular conditions and capabilities:

(a) Develop national strategies, plans or programmes for the conservation and sustainable use of biological diversity or adapt for this purpose existing strategies, plans or programmes which shall reflect, inter alia, the measures set out in this Convention relevant to the Contracting Party concerned; and

(b) Integrate, as far as possible and as appropriate, the conservation and sustainable use of biological diversity into relevant sectoral or cross-sectoral plans, programmes and policies.

Article 7

Identification and Monitoring

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, in particular for the purposes of Articles 8 to 10:

(a) Identify components of biological diversity important for its conservation and sustainable use having regard to the indicative list of categories set down in Annex I;

(b) Monitor, through sampling and other techniques, the components of biological diversity identified pursuant to subparagraph (a) above, paying particular attention to those requiring urgent conservation measures and those which offer the greatest potential for sustainable use;

(c) Identify processes and categories of activities which have or are likely to have significant adverse impacts on the conservation and sustainable use of biological diversity, and monitor their effects through sampling and other techniques; and

(d) Maintain and organize, by any mechanism data, derived from identification and monitoring activities pursuant to subparagraphs (a), (b) and (c) above.

Article 8.

In-situ Conservation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

(a) Establish a system of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;

b. þróa, þar sem nauðsynlegt er, leiðbeiningar-reglur um val, stofnun og stjórnun verndaðra svæða eða svæða þar sem gera þarf sérstakar ráðstafanir til að vernda líffræðilega fjölbreytni,

c. stýra eða stjórna líffræðilegum auðlindum sem mikilvægar eru fyrir vernd líffræðilegrar fjölbreytni hvort sem er innan eða utan verndaðra svæða í þeim tilgangi að tryggja vernd þeirra og sjálfbæra notkun,

d. stuðla að vernd vistkerfa, náttúrulegra búsvæða og viðhaldi lífvænlegra tegundastofna í náttúrulegu umhverfi,

e. stuðla að umhverfisvænni og sjálfbærri þróun á svæðum sem liggja að vernduðum svæðum í þeim tilgangi að styrkja vernd þessara svæða,

f. endurbyggja og lagfæra spillt vistkerfi og stuðla að því að tegundir sem í hættu eru nái sér aftur á strik, meðal annars með þróun og framkvæmd áætlana eða annarra stjórnunar-aðferða,

g. koma á eða viðhalda aðferðum til að stýra, stjórna eða hafa eftirlit með þeirri áhættu sem tengist því að nota og sleppa lifandi erfðabreyttum lífverum sem eru líklegar til að hafa skaðleg áhrif á umhverfið sem gætu haft áhrif á vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni. Um leið skal gefa gaum að áhættunni fyrir heilsu manna,

h. koma í veg fyrir að fluttar séu inn erlendar tegundir sem ógna vistkerfum, búsvæðum eða tegundum, að öðrum kosti stjórna þeim eða uppræta þær,

i. leitast við að skapa þau skilyrði sem þörf er á til að farið geti saman núverandi notkun og vernd líffræðilegrar fjölbreytni og sjálfbær notkun efnispáttá hennar,

j. með fyrirvara um löggjöf sína, virða, varðveita og viðhalda þekkingu, nýjungum og venjum rótgróinna og staðbundinna samfélaga með hefðbundinn lífsmáta sem skiptir máli fyrir vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni og stuðla að því að þeim sé beitt víðar með samþykki og þátttöku þeirra sem hafa slíka þekkingu, nýjungar og venjur og hvetja til réttlátrar skiptingar á þeim hagsbótum sem nást með nýtingu slíkrar þekkingar, nýjunga og venja,

k. móta eða viðhalda nauðsynlegri löggjöf og/eða öðrum stjórnunarákvæðum til verndar tegundum og stofnum sem eru í hættu,

(b) Develop, where necessary, guidelines for the selection, establishment and management of protected areas or areas where special measures need to be taken to conserve biological diversity;

(c) Regulate or manage biological resources important for the conservation of biological diversity whether within or outside protected areas, with a view to ensuring their conservation and sustainable use;

(d) Promote the protection of ecosystems, natural habitats and the maintenance of viable populations of species in natural surroundings;

(e) Promote environmentally sound and sustainable development in areas adjacent to protected areas with a view to furthering protection of these areas;

(f) Rehabilitate and restore degraded ecosystems and promote the recovery of threatened species, inter alia, through the development and implementation of plans or other management strategies;

(g) Establish or maintain means to regulate, manage or control the risks associated with the use and release of living modified organisms resulting from biotechnology which are likely to have adverse environmental impacts that could affect the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account the risks to human health;

(h) Prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species;

(i) Endeavour to provide the conditions needed for compatibility between present uses and the conservation of biological diversity and the sustainable use of its components;

(j) Subject to its national legislation, respect, preserve and maintain knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles relevant for the conservation and sustainable use of biological diversity and promote their wider application with the approval and involvement of the holders of such knowledge, innovations and practices and encourage the equitable sharing of the benefits arising from the utilization of such knowledge, innovations and practices;

(k) Develop or maintain necessary legislation and/or other regulatory provisions for the protection of threatened species and populations;

l. stýra eða stjórna viðeigandi ferlum og mismunandi starfsemi þar sem veruleg, skaðleg áhrif á líffræðilega fjölbreytni hafa verið greind í samræmi við 7. gr., og

m. vinna saman að öflun fjárhagslegs og annars stuðnings fyrir vernd í upprunalegu umhverfi, sem lýst er í a- til l-lið hér að framan, einkum við þróunarlönd.

9. gr.

Vernd utan upprunalegs umhverfis.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á, og sérstaklega í þeim tilgangi að ljúka við ráðstafanir í upprunalegu umhverfi:

a. samþykkja ráðstafanir utan upprunalegs umhverfis fyrir vernd efnispátta líffræðilegrar fjölbreytni, helst í upprunalandi slíkra efnispátta,

b. koma á og viðhalda aðstöðu fyrir vernd utan upprunalegs umhverfis og rannsóknir á plöntum, dýrum og örverum, helst í upprunalandi erfðaauðlinda,

c. samþykkja aðgerðir til að tegundir sem eru í hættu styrkist og nái sér aftur á strik og flytja þær aftur á náttúruleg búsvæði þeirra við viðeigandi skilyrði,

d. stýra og stjórna söfnun líffræðilegra auðlinda frá náttúrulegum búsvæðum vegna verndar utan upprunalegs umhverfis til þess að ógna ekki vistkerfum og tegundastofnum í upprunalegu umhverfi nema þar sem sérstakra bráðabirgða-aðgerða utan upprunalegs umhverfis er þörf skv. c-lið hér að framan, og

e. vinna saman að öflun fjárhagslegs og annars stuðnings fyrir vernd utan upprunalegs umhverfis sem lýst er í a- til d-lið hér að framan og að stofnun og viðhaldi aðstöðu til verndar utan upprunalegs umhverfis í þróunarlöndunum.

10. gr.

Sjálfbær notkun efnispátta líffræðilegrar fjölbreytni.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á:

a. samlaga athugun á vernd og sjálfbærri notkun líffræðilegra auðlinda innlendri ákvarðanatöku,

b. samþykkja ráðstafanir varðandi notkun líffræðilegra auðlinda til að forðast eða draga sem mest úr skaðlegum áhrifum á líffræðilega fjölbreytni,

c. vernda og ýta undir venjulega notkun líffræðilegra auðlinda í samræmi við hefðbundnar siðvenjur sem eru samrýmanlegar þörfum verndar eða sjálfbærrar notkunar,

(l) Where a significant adverse effect on biological diversity has been determined pursuant to Article 7, regulate or manage the relevant processes and categories of activities; and

(m) Cooperate in providing financial and other support for in-situ conservation outlined in subparagraphs (a) to (l) above, particularly to developing countries.

Article 9

Ex-situ Conservation

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, and predominantly for the purpose of complementing in-situ measures:

(a) Adopt measures for the ex-situ conservation of components of biological diversity, preferably in the country of origin of such components;

(b) Establish and maintain facilities for ex-situ conservation of and research on plants, animals and micro-organisms, preferably in the country of origin of genetic resources;

(c) Adopt measures for the recovery and rehabilitation of threatened species and for their reintroduction into their natural habitats under appropriate conditions;

(d) Regulate and manage collection of biological resources from natural habitats for ex-situ conservation purposes so as not to threaten ecosystems and in-situ populations of species, except where special temporary ex-situ measures are required under subparagraph (c) above; and

(e) Cooperate in providing financial and other support for ex-situ conservation outlined in subparagraphs (a) to (d) above and in the establishment and maintenance of ex-situ conservation facilities in developing countries.

Article 10

Sustainable Use of Components of Biological Diversity

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate:

(a) Integrate consideration of the conservation and sustainable use of biological resources into national decision-making;

(b) Adopt measures relating to the use of biological resources to avoid or minimize adverse impacts on biological diversity;

(c) Protect and encourage customary use of biological resources in accordance with traditional cultural practices that are compatible with conservation or sustainable use requirements;

d. styðja staðbundna hópa við að þróa og hrinda í framkvæmd umbótaaðgerðum á hnignunarsvæðum þar sem dregið hefur úr líffræðilegri fjölbreytni, og

e. hvetja til samvinnu milli stjórnvalda og einkageirans í þróun aðferða við sjálfbæra notkun líffræðilegra auðlinda.

11. gr.

Hvetjandi ráðstafanir.

Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á, samþykkja efnahagslega og félagslega skynsamlegar ráðstafanir sem hvetja til verndar og sjálfbærrar notkunar á efnisþáttum líffræðilegrar fjölbreytni.

12. gr.

Rannsóknir og þjálfun.

Hver samningsaðili skal, að teknu tilliti til sérstakra þarfa þróunarlanda:

a. koma á og viðhalda áætlunum um vísindalega og tæknilega menntun og þjálfun í aðgerðum til greiningar, verndar og sjálfbærrar notkunar líffræðilegrar fjölbreytni og efnisþátta hennar og sjá um að styðja slíka menntun og þjálfun vegna sérstakra þarfa þróunarlanda,

b. efla og ýta undir rannsóknir sem stuðla að vernd og sjálfbærri nýtingu líffræðilegrar fjölbreytni, einkum í þróunarlöndum, meðal annars í samræmi við þær ákvarðanir þings aðila sem teknar voru vegna ályktana undirnefndarinnar um vísindalega, tæknilega og tæknifræðilega ráðgjöf, og

c. efla og hafa samvinnu, í samræmi við ákvæði 16., 18. og 20. gr., um að nýta vísindalegar framfarir í rannsóknum á líffræðilegri fjölbreytni við að þróa aðferðir við vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegra auðlinda.

13. gr.

Menntun og fræðsla almennings.

Samningsaðilar skulu:

a. efla og ýta undir skilning á mikilvægi þess að vernda líffræðilega fjölbreytni og grípa til aðgerða í þá átt og auglýsa í fjölmiðlum og enn fremur fella þessi umræðuefni inn í fræðsluáætlanir, og

b. hafa samvinnu, eftir því sem við á, við önnur ríki og alþjóðastofnanir um að þróa áætlanir til að fræða og vekja vitund almennings

(d) Support local populations to develop and implement remedial action in degraded areas where biological diversity has been reduced; and

(e) Encourage cooperation between its governmental authorities and its private sector in developing methods for sustainable use of biological resources.

Article 11

Incentive Measures

Each Contracting Party shall, as far as possible and as appropriate, adopt economically and socially sound measures that act as incentives for the conservation and sustainable use of components of biological diversity.

Article 12

Research and Training

The Contracting Parties, taking into account the special needs of developing countries, shall:

(a) Establish and maintain programmes for scientific and technical education and training in measures for the identification, conservation and sustainable use of biological diversity and its components and provide support for such education and training for the specific needs of developing countries;

(b) Promote and encourage research which contributes to the conservation and sustainable use of biological diversity, particularly in developing countries, inter alia, in accordance with decisions of the Conference of the Parties taken in consequence of recommendations of the Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice; and

(c) In keeping with the provisions of Articles 16, 18 and 20, promote and cooperate in the use of scientific advances in biological diversity research in developing methods for conservation and sustainable use of biological resources.

Article 13

Public Education and Awareness

The Contracting Parties shall:

(a) Promote and encourage understanding of the importance of, and the measures required for, the conservation of biological diversity, as well as its propagation through media, and the inclusion of these topics in educational programmes; and

(b) Cooperate, as appropriate, with other States and international organizations in developing educational and public awareness pro-

varðandi vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni.

14. gr.

Mat á áhrifum og minnkun skaðlegra áhrifa eins og unnt er.

1. Hver samningsaðili skal, eftir því sem unnt er og við á:

a. koma á viðeigandi starfsaðferðum sem krefjast mats á umhverfisáhrifum áætlaðra framkvæmda hans sem líklegar eru til að hafa veruleg skaðleg áhrif á líffræðilega fjölbreytni, í því skyni að forðast eða draga sem mest úr slíkum áhrifum og, þar sem við á, gera ráð fyrir þátttöku almennings í slíkum starfsaðferðum,

b. gera viðeigandi ráðstafanir til að sjá til þess að viðeigandi tillit verði tekið til afleiðinga áætlaða og stefnumála hans á umhverfið sem líkleg eru til að hafa veruleg skaðleg áhrif á líffræðilega fjölbreytni,

c. stuðla að, á grundvelli gagnkvæmni, tilkynningum, upplýsingaskiptum og samráði um starfsemi innan lögsögu þeirra eða undir þeirra stjórn sem gera má ráð fyrir að hafi veruleg skaðleg áhrif á líffræðilega fjölbreytni annarra ríkja eða svæða utan innlendrar lögsögu með því að hvetja til að gerðar verði tvíhliða, svæðisbundnar eða fjölhliða ráðstafanir, eftir því sem við á,

d. þegar um er að ræða yfirvofandi eða alvarlega hættu eða skemmdir, sem rekja má til lögsögu hans eða yfirráða, á líffræðilegri fjölbreytni innan svæðis, lögsögu annarra ríkja eða svæða utan innlendrar lögsögu, tilkynna þegar í stað þeim ríkjum, sem gætu hafa orðið fyrir búsifjum, um slíka hættu eða skemmdir og hefja aðgerðir til að koma í veg fyrir eða draga sem mest úr slíkri hættu eða skemmdum, og

e. stuðla að ráðstöfunum innanlands fyrir neyðarsvörun við starfsemi eða atburðum, hvort sem þeir eiga sér náttúrulegar eða aðrar orsakir, sem skapa alvarlega og yfirvofandi hættu fyrir líffræðilega fjölbreytni og hvetja til alþjóðlegrar samvinnu til fyllingar slíkri innlendri viðleitni og til að koma á fót sameiginlegum neyðaráætlunum þar sem við á og samþykkt hefur verið af viðkomandi ríkjum eða svæðisstofnunum um efnahagssamvinnu.

2. Á grundvelli athugana sem gerðar verða skal þing aðila kanna ábyrgð og bætur, þar með talda lagfæringu og skaðabætur, fyrir skemmdir á líffræðilegri fjölbreytni, nema þar sem slík bótaábyrgð er algjört innanríkismál.

grammes, with respect to conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 14

Impact Assessment and Minimizing Adverse Impacts

1. Each Contracting Party, as far as possible and as appropriate, shall:

(a) Introduce appropriate procedures requiring environmental impact assessment of its proposed projects that are likely to have significant adverse effects on biological diversity with a view to avoiding or minimizing such effects and, where appropriate, allow for public participation in such procedures;

(b) Introduce appropriate arrangements to ensure that the environmental consequences of its programmes and policies that are likely to have significant adverse impacts on biological diversity are duly taken into account;

(c) Promote, on the basis of reciprocity, notification, exchange of information and consultation on activities under their jurisdiction or control which are likely to significantly affect adversely the biological diversity of other States or areas beyond the limits of national jurisdiction, by encouraging the conclusion of bilateral, regional or multilateral arrangements, as appropriate;

(d) In the case of imminent or grave danger or damage, originating under its jurisdiction or control, to biological diversity within the area under jurisdiction of other States or in areas beyond the limits of national jurisdiction, notify immediately the potentially affected States of such danger or damage, as well as initiate action to prevent or minimize such danger or damage; and

(e) Promote national arrangements for emergency responses to activities or events, whether caused naturally or otherwise, which present a grave and imminent danger to biological diversity and encourage international cooperation to supplement such national efforts and, where appropriate and agreed by the States or regional economic integration organizations concerned, to establish joint contingency plans.

2. The Conference of the Parties shall examine, on the basis of studies to be carried out, the issue of liability and redress, including restoration and compensation, for damage to biological diversity, except where such liability is a purely internal matter.

15. gr.

Aðgangur að erfðaauðlindum.

1. Með því að viðurkenna fullveldisrétt ríkja yfir náttúruauðlindum sínum hafa ríkisstjórnir vald til að ákveða aðgang að erfðaauðlindum og er það vald háð löggjöf hvers ríkis.

2. Hver samningsaðili skal leitast við að skapa aðstæður sem auðvelda öðrum samningsaðilum aðgang að erfðaauðlindum sem þeir geta nýtt á umhverfissvænan máta, og setja ekki hömlur sem brjóta í bága við markmið samnings þessa.

3. Að því er samning þennan varðar eru þær erfðaauðlindir, sem samningsaðili lætur í té, eins og getið er í þessari grein og 16. og 19. gr., aðeins þær sem látnar eru í té af samningsaðilum sem eru upprunalönd slíkra auðlinda eða af aðilum er aflað hafa erfðaauðlindanna í samræmi við samning þennan.

4. Aðgangur sem veittur hefur verið skal vera með gagnkvæmu samþykki aðila og háður ákvæðum þessarar greinar.

5. Aðgangur að erfðaauðlindum skal háður því að samningsaðilinn sem leggur til slíkar auðlindir hafi áður tilkynnt um samþykki sitt, nema sá aðili hafi ákveðið annað.

6. Hver samningsaðili skal leitast við að móta og gera vísindalegar rannsóknir byggðar á erfðaauðlindum sem aðrir samningsaðilar hafa með fullri þátttöku þeirra samningsaðila og þegar unnt er látið þeim í té.

7. Hver samningsaðili skal eftir því sem við á gera ráðstafanir varðandi löggjöf, stjórnsýslureglur eða stefnu og í samræmi við 16. og 19. gr. og þar sem nauðsynlegt er, með því fjármálakerfi sem 20. og 21. gr. kveða á um í þeim tilgangi að skipta á sanngjarnan og réttlátan hátt niðurstöðum rannsókna og þróunar og þeim hagnaði sem stafar af verslun með og annarri nýtingu á erfðaauðlindum með samningsaðilum sem lætur slíkar auðlindir í té. Skilmálar um slíka skiptingu skulu vera með gagnkvæmu samþykki.

16. gr.

Aðgangur að tækni og miðlun hennar.

1. Hver samningsaðili sem viðurkennir að tækni nær til líftækni og að bæði aðgangur að tækni og miðlun hennar meðal samningsaðila séu mikilvægir þættir í því að ná markmiðum samnings þessa, skuldbindur sig með fyrirvara

Article 15

Access to Genetic Resources

1. Recognizing the sovereign rights of States over their natural resources, the authority to determine access to genetic resources rests with the national governments and is subject to national legislation.

2. Each Contracting Party shall endeavour to create conditions to facilitate access to genetic resources for environmentally sound uses by other Contracting Parties and not to impose restrictions that run counter to the objectives of this Convention.

3. For the purpose of this Convention, the genetic resources being provided by a Contracting Party, as referred to in this Article and Articles 16 and 19, are only those that are provided by Contracting Parties that are countries of origin of such resources or by the Parties that have acquired the genetic resources in accordance with this Convention.

4. Access, where granted, shall be on mutually agreed terms and subject to the provisions of this Article.

5. Access to genetic resources shall be subject to prior informed consent of the Contracting Party providing such resources, unless otherwise determined by that Party.

6. Each Contracting Party shall endeavour to develop and carry out scientific research based on genetic resources provided by other Contracting Parties with the full participation of, and where possible in, such Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, and in accordance with Articles 16 and 19 and, where necessary, through the financial mechanism established by Articles 20 and 21 with the aim of sharing in a fair and equitable way the results of research and development and the benefits arising from the commercial and other utilization of genetic resources with the Contracting Party providing such resources. Such sharing shall be upon mutually agreed terms.

Article 16

Access to and Transfer of Technology

1. Each Contracting Party, recognizing that technology includes biotechnology, and that both access to and transfer of technology among Contracting Parties are essential elements for the attainment of the objectives of this Convention,

um ákvæði þessarar greinar til að láta í té og/eða auðvelda aðgang fyrir og miðlun til annarra samningsaðila á tækni sem varðar vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni eða nýta erfðaauðlindir og valda ekki umtalsverðum skemmdum á umhverfinu.

2. Láta skal í té og/eða auðvelda aðgang að og miðlun tækni, sem getið er í 1. tl. hér að framan, í þágu þróunarlanda með sanngjörnum og hagstæðustu skilmálum, þar með töldum eftirgjafar- og ívinnunarskilmálum með gagnkvæmu samþykki og, þar sem nauðsyn krefur, í samræmi við það fjármálakerfi sem 20. og 21. gr. kveða á um. Þegar um er að ræða tækni sem háð er einkaleyfum og öðrum hugverkarétti skal slíkur aðgangur og miðlun látin í té samkvæmt skilmálum sem viðurkenna og eru í samræmi við nægilega og virka vernd hugverkaréttinda. Gildi þessa tölulíðar skal vera í samræmi við 3., 4. og 5. tl. hér á eftir.

3. Hver samningsaðili skal gera ráðstafanir varðandi löggjöf, stjórnsýslureglur eða stofnun, eftir því sem við á, í þeim tilgangi að samningsaðilum, einkum þróunarlöndum, sem láta í té erfðaauðlindir sé veittur aðgangur að og miðlað tækni sem notar þessar auðlindir samkvæmt skilmálum með gagnkvæmu samþykki þar með talinni tækni sem vernduð er með einkaleyfum og öðrum hugverkaréttindum þar sem nauðsyn ber til, með ákvæðum 20. og 21. gr. og samkvæmt þjóðarétti og í samræmi við 4. og 5. tl. hér á eftir.

4. Hver samningsaðili skal gera ráðstafanir varðandi löggjöf, stjórnsýslureglur og stefnu eftir því sem við á í þeim tilgangi að einkageirinn auðveldi aðgang að sameiginlegri þróun og miðlun tækni sem getið er í 1. tl. hér að framan til hagsbóta fyrir bæði ríkisstofnanir og einkageirann í þróunarlöndum og skal í þessu tilliti fara eftir þeim skuldbindingum sem getið er í 1., 2. og 3. tl. hér að framan.

5. Samningsaðilar, sem viðurkenna að einkaleyfi og önnur hugverkaréttindi kunni að hafa áhrif á framkvæmd samnings þessa, skulu hafa samvinnu í þessu tilliti í samræmi við innlenda löggjöf og þjóðarétt til þess að tryggja að slík réttindi styðji en stangist ekki á við markmið samningsins.

undertakes subject to the provisions of this Article to provide and/or facilitate access for and transfer to other Contracting Parties of technologies that are relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity or make use of genetic resources and do not cause significant damage to the environment.

2. Access to and transfer of technology referred to in paragraph 1 above to developing countries shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, and, where necessary, in accordance with the financial mechanism established by Articles 20 and 21. In the case of technology subject to patents and other intellectual property rights, such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights. The application of this paragraph shall be consistent with paragraphs 3, 4 and 5 below.

3. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that Contracting Parties, in particular those that are developing countries, which provide genetic resources are provided access to and transfer of technology which makes use of those resources, on mutually agreed terms, including technology protected by patents and other intellectual property rights, where necessary, through the provisions of Articles 20 and 21 and in accordance with international law and consistent with paragraphs 4 and 5 below.

4. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim that the private sector facilitates access to, joint development and transfer of technology referred to in paragraph 1 above for the benefit of both governmental institutions and the private sector of developing countries and in this regard shall abide by the obligations included in paragraphs 1, 2 and 3 above.

5. The Contracting Parties, recognizing that patents and other intellectual property rights may have an influence on the implementation of this Convention, shall cooperate in this regard subject to national legislation and international law in order to ensure that such rights are supportive of and do not run counter to its objectives.

17. gr.

Upplýsingaskipti.

1. Samningsaðilar skulu auðvelda upplýsingamiðlun frá öllum heimildum sem opinber aðgangur er að og varða vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni en taka tillit til sérþarfa þróunarlanda.

2. Slík upplýsingaskipti skulu ná til skipta á niðurstöðum tæknilegra, vísindalegra og hagnæmlegra rannsókna sem og upplýsingum um þjálfunar- og landmælingaáætlanir, sérþekkingu, hefðbundna þekkingu innfæddra sem slíka og í sameiningu við þá tækni sem getið er í 1. tl. 16. gr. Þau skulu einnig, þar sem mögulegt er, taka til endursendingar upplýsinga til heimalands.

18. gr.

Tæknileg og vísindaleg samvinna.

1. Samningsaðilar skulu stuðla að alþjóðlegri, tæknilegri og vísindalegri samvinnu á sviði verndar og sjálfbærrar notkunar líffræðilegrar fjölbreytni þar sem nauðsyn krefur með aðstoð viðeigandi alþjóðlegra og innlendra stofnana.

2. Hver samningsaðili skal við framkvæmd samnings þessa efla tæknilega og vísindalega samvinnu við aðra samningsaðila, sérstaklega þróunararríkin, meðal annars með þróun og framkvæmd stefnu hvers ríkis í huga. Við eflingu slíkrar samvinnu ætti að gefa sérstakan gaum að því að þróa og efla hæfileika hvernar þjóðar með þróun mannauðs og uppbyggingu stofnana.

3. Þing aðila skal á fyrsta fundi sínum ákveða hvernig koma eigi á fót kerfi fyrir upplýsingamiðlun til að stuðla að og auðvelda tæknilega og vísindalega samvinnu.

4. Samningsaðilar skulu, í samræmi við löggjöf og stefnu sína, ýta undir og efla aðferðir við samvinnu um þróun og notkun tækni, þar með talda hefðbundna og rótgróna tækni, við að ná markmiðum þessa samnings. Í því skyni skulu samningsaðilar einnig stuðla að samvinnu við þjálfun starfslíðs og skiptum á sérfræðingum.

5. Samningsaðilar skulu, með fyrirvara um gagnkvæman samning, stuðla að því að koma á fót sameiginlegum rannsóknaráætlunum og sameiginlegu framtaki um þróun tækni sem varðar markmið þessa samnings.

Article 17

Exchange of Information

1. The Contracting Parties shall facilitate the exchange of information, from all publicly available sources, relevant to the conservation and sustainable use of biological diversity, taking into account the special needs of developing countries.

2. Such exchange of information shall include exchange of results of technical, scientific and socio-economic research, as well as information on training and surveying programmes, specialized knowledge, indigenous and traditional knowledge as such and in combination with the technologies referred to in Article 16, paragraph 1. It shall also, where feasible, include repatriation of information.

Article 18

Technical and Scientific Cooperation

1. The Contracting Parties shall promote international technical and scientific cooperation in the field of conservation and sustainable use of biological diversity, where necessary, through the appropriate international and national institutions.

2. Each Contracting Party shall promote technical and scientific cooperation with other Contracting Parties, in particular developing countries, in implementing this Convention, inter alia, through the development and implementation of national policies. In promoting such cooperation, special attention should be given to the development and strengthening of national capabilities, by means of human resources development and institution building.

3. The Conference of the Parties, at its first meeting, shall determine how to establish a clearing-house mechanism to promote and facilitate technical and scientific cooperation.

4. The Contracting Parties shall, in accordance with national legislation and policies, encourage and develop methods of cooperation for the development and use of technologies, including indigenous and traditional technologies, in pursuance of the objectives of this Convention. For this purpose, the Contracting Parties shall also promote cooperation in the training of personnel and exchange of experts.

5. The Contracting Parties shall, subject to mutual agreement, promote the establishment of joint research programmes and joint ventures for the development of technologies relevant to the objectives of this Convention.

19. gr.

Meðferð líftækni og dreifing hagnaðar af henni.

1. Hver samningsaðili skal gera ráðstafanir varðandi löggjöf, stjórnun eða stefnu, eftir því sem við á, til að sjá fyrir virkri þátttöku þeirra samningsaðila í líftæknilegri rannsóknastarfsemi, einkum þróunarlanda sem leggja til erfðaauðlindir fyrir slíkar rannsóknir, og þar sem gerlegt er í slíkum samningsríkjum.

2. Hver samningsaðili skal gera allar mögulegar ráðstafanir til að stuðla að og efla forgangsáðgang á heiðarlegum og sanngjörnum grundvelli handa samningsaðilum, einkum þróunarlöndum, að niðurstöðum og hagnaði af líftækni byggðri á erfðaauðlindum sem þeir samningsaðilar hafa látið í té. Slíkur aðgangur skal vera samkvæmt gagnkvæmum skilmálum.

3. Aðilar skulu íhuga þörfina fyrir viðauka og gerð hans þar sem settar eru fram viðeigandi aðferðir, þar með talið sérstaklega fyrirfram upplýst samkomulag, á sviði öruggra flutninga, meðhöndlun og notkun hvers konar lifandi breyttra lífvera sem stafa af líftækni sem kann að hafa skaðleg áhrif á vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni.

4. Hver samningsaðili skal sjálfur eða með því að skylda sérhvern einstakling eða lögaðila innan lögsögu sinnar sem leggur fram þær lífverur sem vísað er til í 3. tl. hér að framan, til að láta í té allar fáanlegar upplýsingar um notkun og öryggisreglur sem krafist er af þeim samningsaðila við meðhöndlun á slíkum lífverum sem og allar tiltækar upplýsingar um möguleg skaðleg áhrif þeirra sérstöku lífvera sem um er að ræða, handa þeim samningsaðila sem flytja á þær lífverur til.

20. gr.

Fjármagn.

1. Í samræmi við getu sína skuldbindur hver samningsaðili sig til að leggja fram fjárhagslegan stuðning og hvata varðandi þá innanlandsstarfsemi sem ætlað er að ná markmiðum þessa samnings, í samræmi við áform hans, forgangsruðun og áætlanir.

2. Þróuð aðildarlönd skulu leggja fram nýtt og aukið fjármagn til að gera þróunarlöndum sem eru aðilar kleift að rísa undir öllum samþykktum viðbótarkostnaði sínum við framkvæmd aðgerða sem fullnægja skilyrðum þessa samnings og að njóta góðs af ákvæðum hans og þeim kostnaði

Article 19

andling of Biotechnology and Distribution of its Benefits

1. Each Contracting Party shall take legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to provide for the effective participation in biotechnological research activities by those Contracting Parties, especially developing countries, which provide the genetic resources for such research, and where feasible in such Contracting Parties.

2. Each Contracting Party shall take all practicable measures to promote and advance priority access on a fair and equitable basis by Contracting Parties, especially developing countries, to the results and benefits arising from biotechnologies based upon genetic resources provided by those Contracting Parties. Such access shall be on mutually agreed terms.

3. The Parties shall consider the need for and modalities of a protocol setting out appropriate procedures, including, in particular, advance informed agreement, in the field of the safe transfer, handling and use of any living modified organism resulting from biotechnology that may have adverse effect on the conservation and sustainable use of biological diversity.

4. Each Contracting Party shall, directly or by requiring any natural or legal person under its jurisdiction providing the organisms referred to in paragraph 3 above, provide any available information about the use and safety regulations required by that Contracting Party in handling such organisms, as well as any available information on the potential adverse impact of the specific organisms concerned to the Contracting Party into which those organisms are to be introduced.

Article 20

Financial Resources

1. Each Contracting Party undertakes to provide, in accordance with its capabilities, financial support and incentives in respect of those national activities which are intended to achieve the objectives of this Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

2. The developed country Parties shall provide new and additional financial resources to enable developing country Parties to meet the agreed full incremental costs to them of implementing measures which fulfil the obligations of this Convention and to benefit from its provisions

sem samkomulag hefur orðið um milli þróunarlands sem er aðili og stofnunar sem vísað er til í 21. gr., í samræmi við stefnu, áætlun, forgangsverkefni, hæfnisviðmiðanir og vísbendandi skrá yfir viðbótarkostnað sem þing aðila hefur komið á fót. Aðrir aðilar, þar með talin lönd sem eru að breyta yfir í markaðsbúskap, geta sjálfviljugir takast á hendur skyldur þróaðra aðildarlanda. Vegna þessarar greinar skal þing aðila á fyrsta fundi sínum semja skrá yfir þróuð aðildarlönd og aðra aðila sem sjálfviljugir takast á hendur skuldbindingar þróaðra aðildarlanda. Þing aðila skal með reglulegu millibili endurskoða og breyta skránni ef nauðsynlegt þykir. Einnig er hvatt til frjálsra framlaga frá öðrum löndum og stöðum. Við framkvæmd þessara skuldbindinga skal taka mið af þörfinni fyrir fullnægjandi og fyrirsjáanlegt fjármagnsflæði með nægum fyrirvara og mikilvægi þess að aðilar á skránni, sem leggja fram sinn skerf, skipti með sér byrðinni.

3. Þróuðum aðildarlöndum er einnig heimilt að leggja fram, og þróunarlöndum sem eru aðilar að notfæra sér, fjármagn er tengist framkvæmd samnings þessa eftir tvíhliða, svæðisbundnum og öðrum fjölhliða leiðum.

4. Hversu vel þróunarlöndum sem eru aðilar tekst að standa við skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum er komið undir virkri framkvæmd þróaðra aðildarlanda á skuldbindingum sínum samkvæmt samningi þessum varðandi fjármagn og miðlun tækni og munu þau taka fullt tillit til þess að efnahagsleg og félagsleg þróun og útrýming fátæktar séu þau forgangsverkefni sem vega þýngst á metunum hjá þróunarlöndum sem eru aðilar.

5. Í aðgerðum sínum varðandi fjármögnun og miðlun tækni skulu aðilar taka fullt tillit til sérþarfa og sérstöðu hinna minnst þróuðu landa.

6. Samningsaðilar skulu einnig taka til fhugunar hin sérstöku skilyrði sem stafa af því að vera háður líffræðilegri fjölbreytni, dreifingu hennar og staðsetningu innan þróunarlanda sem eru aðilar, einkum lítilla eyrkja.

7. Einnig skal taka tillit til sérstakrar aðstöðu þróunarlanda, þar með talinna þeirra landa sem eru mjög viðkvæm frá umhverfislegu sjón-

and which costs are agreed between a developing country Party and the institutional structure referred to in Article 21, in accordance with policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria and an indicative list of incremental costs established by the Conference of the Parties. Other Parties, including countries undergoing the process of transition to a market economy, may voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. For the purpose of this Article, the Conference of the Parties, shall at its first meeting establish a list of developed country Parties and other Parties which voluntarily assume the obligations of the developed country Parties. The Conference of the Parties shall periodically review and if necessary amend the list. Contributions from other countries and sources on a voluntary basis would also be encouraged. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy, predictability and timely flow of funds and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list.

3. The developed country Parties may also provide, and developing country Parties avail themselves of, financial resources related to the implementation of this Convention through bilateral, regional and other multilateral channels.

4. The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under this Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under this Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account the fact that economic and social development and eradication of poverty are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

5. The Parties shall take full account of the specific needs and special situation of least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

6. The Contracting Parties shall also take into consideration the special conditions resulting from the dependence on, distribution and location of, biological diversity within developing country Parties, in particular small island States.

7. Consideration shall also be given to the special situation of developing countries, including those that are most environmentally vulnerable,

armiði, til dæmis landa með gróðurlaus og hálf-gróðurlaus svæði, strandsvæði og fjallahéruð.

21. gr.

Fjármálastofnun.

1. Til skal vera stofnun sem útvegar fjármagn til þróunarlanda sem eru aðilar vegna samnings þessa í formi styrkja eða tilslakana, en aðalþáttum þeirra er lýst í þessari grein. Stofnunin skal starfa undir stjórn og leiðsögn þings aðila vegna samnings þessa og bera ábyrgð gagnvart því. Starfsemi stofnunarinnar skal byggjast á þeirri stofnunargerð sem þing aðila kann að ákveða á fyrsta fundi sínum. Að því er varðar samning þennan skal þing aðila ákveða stefnu, aðferðir, forgangsáætlun og hæfnisviðmiðanir varðandi aðgang að og nýtingu á slíkum auðlindum. Framlögin skulu vera með þeim hætti að gert sé ráð fyrir þörfinni á fyrirsjáanlegu og nægilegu fjármagnsflæði sem sé til staðar á réttum tíma, sbr. 20. gr. í samræmi við það auðlindamagn sem þörf er á og þing aðila ákveður með reglulegu millibili og mikilvægi þess að jafna byrðinni á þá aðila sem veita framlög og getið er um í skránni sem vísað er til í 2. tl. 20. gr. Þróuð aðildarlönd geta einnig látið frjáls framlög af hendi rakna sem og önnur lönd og aðilar. Stofnunin skal starfa samkvæmt lýðræðislegu og gagnsæju stjórnunarkerfi.

2. Samkvæmt markmiðum samnings þessa skal þing aðila ákveða á fyrsta fundi sínum stefnu, aðferðir og forgangsáætlun sem og sundurliðaðar viðmiðanir og leiðbeiningar um aðgangsrétt að og nýtingu á fjármagni þar með talið eftirlit með og mat á föstum grundvelli á slíkri nýtingu. Þing aðila skal ákveða með hvaða fyrirkomulagi skuli hrinda í framkvæmd 1. tl. hér að framan eftir að hafa ráðgast við þá stofnunargerð sem falið er að stjórna fjármálastofnuninni.

3. Þing aðila skal kanna virkni þeirrar stofnunar sem komið er á samkvæmt grein þessari, þar með taldr þær viðmiðanir og leiðbeiningar sem vísað er til í 2. tl. hér að framan, eigi síðar en tveimur árum eftir gildistöku þessa samnings og reglulega eftir það. Á grundvelli slíkrar athugunar skal þingið gera viðeigandi ráðstafanir til að bæta virkni stofnunarinnar ef þurfa þykir.

such as those with arid and semi-arid zones, coastal and mountainous areas.

Article 21

Financial Mechanism

1. There shall be a mechanism for the provision of financial resources to developing country Parties for purposes of this Convention on a grant or concessional basis the essential elements of which are described in this Article. The mechanism shall function under the authority and guidance of, and be accountable to, the Conference of the Parties for purposes of this Convention. The operations of the mechanism shall be carried out by such institutional structure as may be decided upon by the Conference of the Parties at its first meeting. For purposes of this Convention, the Conference of the Parties shall determine the policy, strategy, programme priorities and eligibility criteria relating to the access to and utilization of such resources. The contributions shall be such as to take into account the need for predictability, adequacy and timely flow of funds referred to in Article 20 in accordance with the amount of resources needed to be decided periodically by the Conference of the Parties and the importance of burden-sharing among the contributing Parties included in the list referred to in Article 20, paragraph 2. Voluntary contributions may also be made by the developed country Parties and by other countries and sources. The mechanism shall operate within a democratic and transparent system of governance.

2. Pursuant to the objectives of this Convention, the Conference of the Parties shall at its first meeting determine the policy, strategy and programme priorities, as well as detailed criteria and guidelines for eligibility for access to and utilization of the financial resources including monitoring and evaluation on a regular basis of such utilization. The Conference of the Parties shall decide on the arrangements to give effect to paragraph 1 above after consultation with the institutional structure entrusted with the operation of the financial mechanism.

3. The Conference of the Parties shall review the effectiveness of the mechanism established under this Article, including the criteria and guidelines referred to in paragraph 2 above, not less than two years after the entry into force of this Convention and thereafter on a regular basis. Based on such review, it shall take appropriate action to improve the effectiveness of the mechanism if necessary.

4. Samningsaðilar skulu skoða möguleika á að efla þær fjármálastofnanir sem fyrir eru til að útvega fjármagn fyrir vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni.

22. gr.

Tengsl við aðra alþjóðasamninga.

1. Ákvæði samnings þessa skulu ekki hafa áhrif á réttindi og skyldur neins samningsaðila sem rekja má til einhvers alþjóðlegs samnings sem til er, nema þar sem beiting slíkra réttinda eða kvaða myndi valda líffræðilegri fjölbreytni alvarlegum skaða eða ógnun.

2. Samningsaðilar skulu framkvæma samning þennan með tilliti til sjávarumhverfis í samræmi við réttindi og skyldur ríkja samkvæmt hafrétti.

23. gr.

Þing aðila.

1. Þing aðila er hér með komið á fót. Fyrsti fundur þings aðila skal boðaður af framkvæmdastjóra Umhverfisstofnunar Sameinuðu þjóðanna eigi síðar en einu ári eftir gildistöku þessa samnings. Eftir það skulu reglulegir fundir þings aðila haldnir með reglulegu millibili sem ráðstefna aðila ákveður á fyrsta fundi sínum.

2. Aukafundur þings aðila skulu haldnir á þeim tímum sem þingið kann að telja nauðsynlegt eða samkvæmt skriflegri beiðni einhvers aðila, að því tilskildu að innan sex mánaða frá því að skrifstofan tilkynnti þeim um beiðnina sé hún studd af að minnsta kosti einum þriðja hluta aðila.

3. Þing aðila skal með einróma álit ákveða og samþykkja starfsreglur fyrir sig og hverja þá undirnefnd sem það kann að koma á fót svo og fjármálareglur varðandi fjármögnun skrifstofunnar. Á hverjum reglulegum fundi skal það samþykkja fjárhagsáætlun fyrir fjárhagstímabilið fram að næsta reglulega fundi.

4. Þing aðila skal endurskoða framkvæmd þessa samnings og skal í þeim tilgangi:

a. ákveða hvernig og hve oft skuli senda þær upplýsingar sem leggja skal fram skv. 26. gr. og skoða slíkar upplýsingar sem og þær skýrslur sem undirnefndir leggja fram,

4. The Contracting Parties shall consider strengthening existing financial institutions to provide financial resources for the conservation and sustainable use of biological diversity.

Article 22

Relationship with Other International Conventions

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of any Contracting Party deriving from any existing international agreement, except where the exercise of those rights and obligations would cause a serious damage or threat to biological diversity.

2. Contracting Parties shall implement this Convention with respect to the marine environment consistently with the rights and obligations of States under the law of the sea.

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme not later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference at its first meeting.

2. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt rules of procedure for itself and for any subsidiary body it may establish, as well as financial rules governing the funding of the Secretariat. At each ordinary meeting, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary meeting.

4. The Conference of the Parties shall keep under review the implementation of this Convention, and, for this purpose, shall:

(a) Establish the form and the intervals for transmitting the information to be submitted in accordance with Article 26 and consider such information as well as reports submitted by any subsidiary body;

b. endurskoða vísindalega, tæknilega og tæknifræðilega ráðgjöf um líffræðilega fjölbreytni sem látin er í té skv. 25. gr.,

c. fjalla um og samþykkja eftir því sem þörf er á, bókarnir skv. 28. gr.,

d. fjalla um og samþykkja eftir því sem þörf er á skv. 29. og 30. gr. breytingar á samningi þessum og viðaukum við hann,

e. fjalla um breytingar við hverja bókun og hvern viðauka við hana og, ef svo er ákveðið, mæla með samþykkt þeirra við aðila að umræddri bókun,

f. fjalla um og samþykkja, eftir því sem þörf krefur, skv. 30. gr. viðbótarviðauka við samning þennan,

g. stofna þær undirnefndir, sem taldar eru nauðsynlegar fyrir framkvæmd þessa samnings, einkum til að sjá fyrir vísindalegri og tæknilegri ráðgjöf,

h. hafa, fyrir tilstuðlan skrifstofunnar, samband við framkvæmdanefndir samninga er fjalla um mál sem samningur þessi nær til í því skyni að koma á viðeigandi samvinnu við þær, og

i. fjalla um og ráðast í hverjar þær viðbótaraðgerðir sem þörf kann að vera á til að ná markmiðum þessa samnings í ljósi þeirrar reynslu sem fengist hefur við framkvæmd hans.

5. Sameinuðu þjóðunum, sérstofnunum þeirra og Alþjóðakjarnorkumálastofnuninni, sem og hverju því ríki sem ekki er aðili að samningi þessum, er heimilt að eiga áheyrnarfulltrúa á þingi aðila. Sérhverri annarri nefnd eða stofnun, hvort sem hún er á vegum ríkis eða óháðra félagasamtaka, sem fullhæf er á sviði umhverfisverndar og sjálfbærrar notkunar líffræðilegrar fjölbreytni og hefur tilkynnt skrifstofunni um þá ósk sína að eiga áheyrnarfulltrúa á fundi þings aðila, má veita aðgang nema að minnsta kosti einn þriðji hluti viðstaddra aðila sé því mótfallinn. Aðgangur og þátttaka áheyrnarfulltrúa skal vera samkvæmt þeim starfsreglum sem þing aðila hefur samþykkt.

24. gr.

Skrifstofa.

1. Skrifstofa er hér með sett á stofn. Hlutverk hennar skal vera:

a. að undirbúa og þjónusta fundi þings aðila sem kveðið er á um í 23. gr.,

b. að inna af hendi þau störf sem henni eru falin í bókunum,

(b) Review scientific, technical and technological advice on biological diversity provided in accordance with Article 25;

(c) Consider and adopt, as required, protocols in accordance with Article 28;

(d) Consider and adopt, as required, in accordance with Articles 29 and 30, amendments to this Convention and its annexes;

(e) Consider amendments to any protocol, as well as to any annexes thereto, and, if so decided, recommend their adoption to the parties to the protocol concerned;

(f) Consider and adopt, as required, in accordance with Article 30, additional annexes to this Convention;

(g) Establish such subsidiary bodies, particularly to provide scientific and technical advice, as are deemed necessary for the implementation of this Convention;

(h) Contact, through the Secretariat, the executive bodies of conventions dealing with matters covered by this Convention with a view to establishing appropriate forms of cooperation with them; and

(i) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention in the light of experience gained in its operation.

5. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not Party to this Convention, may be represented as observers at meetings of the Conference of the Parties. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of biological diversity, which has informed the Secretariat of its wish to be represented as an observer at a meeting of the Conference of the Parties, may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 24

Secretariat

1. A secretariat is hereby established. Its functions shall be:

(a) To arrange for and service meetings of the Conference of the Parties provided for in Article 23;

(b) To perform the functions assigned to it by any protocol;

c. að semja skýrslur um framkvæmd á störfum hennar samkvæmt samningi þessum og leggja þær fyrir þing aðila,

d. að gæta samræmis við störf annarra hlutaðeigandi alþjóðlegra stofnana og taka sérstaklega þátt í þeirri stjórnunar- og samningstilhögun sem þörf kann að vera á til að hún ræki störf sín á skilvirkan hátt, og

e. að leysa af hendi önnur þau störf sem þing aðila kann að ákveða.

2. Á fyrsta venjulega fundi sínum skal þing aðila útnefna skrifstofu úr hópi þeirra hæfu alþjóðlegra stofnana sem hafa lýst sig fúsar til að vinna störf skrifstofunnar samkvæmt samningi þessum.

25. gr.

Undirnefnd um vísindalega, tæknilega og tæknifræðilega ráðgjöf.

1. Undirnefnd til að annast vísindalega, tæknilega og tæknifræðilega ráðgjöf er hér með komið á fót til að láta þingi aðila í té, og eftir því sem við á öðrum undirnefndum þess, tímanlega ráðgjöf um framkvæmd þessa samnings. Nefnd þessi skal vera öllum aðilum opin til þátttöku og skal vera þverfagleg. Hún skal samanstanda af fulltrúum ríkja sem færir eru á viðkomandi sérfræðisviðum. Skal hún gefa þingi aðila skýrslur um alla þætti starfs síns með reglulegu millibili.

2. Samkvæmt heimild þings aðila og í samræmi við viðmiðunarreglur sem þing aðila hefur ákveðið og að beiðni þess skal nefnd þessi:

a. annast vísindalegt og tæknilegt mat á stöðu líffræðilegrar fjölbreytni,

b. semja vísindalegt og tæknilegt mat á áhrifum þeirra mismunandi ráðstafana sem gerðar eru samkvæmt ákvæðum þessa samnings,

c. benda á hátækni sem er skilvirk, stuðlar að nýsköpun og er í samræmi við það sem best gerist á hverjum tíma og þekkingu á vernd og sjálfbærri notkun líffræðilegrar fjölbreytni og gefa ráð um leiðir til að stuðla að þróun og/eða miðun slíkrar tækni,

d. gefa ráð um vísindalegar áætlanir og alþjóðlega samvinnu í rannsóknum og þróun varðandi vernd og sjálfbæra notkun líffræðilegrar fjölbreytni, og

e. svara vísindalegum, tæknilegum, tæknifræðilegum og aðferðafræðilegum spurningum sem þing aðila og undirnefndir þess kunna að leggja fyrir nefndina.

(c) To prepare reports on the execution of its functions under this Convention and present them to the Conference of the Parties;

(d) To coordinate with other relevant international bodies and, in particular to enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(e) To perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

2. At its first ordinary meeting, the Conference of the Parties shall designate the secretariat from amongst those existing competent international organizations which have signified their willingness to carry out the secretariat functions under this Convention.

Article 25

Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice

1. A subsidiary body for the provision of scientific, technical and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies with timely advice relating to the implementation of this Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the authority of and in accordance with guidelines laid down by the Conference of the Parties, and upon its request, this body shall:

(a) Provide scientific and technical assessments of the status of biological diversity;

(b) Prepare scientific and technical assessments of the effects of types of measures taken in accordance with the provisions of this Convention;

(c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how relating to the conservation and sustainable use of biological diversity and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;

(d) Provide advice on scientific programmes and international cooperation in research and development related to conservation and sustainable use of biological diversity; and

(e) Respond to scientific, technical, technological and methodological questions that the Conference of the Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

3. Þing aðila getur skilgreint nánar hlutverk, viðmiðunarskilmála, skipulag og rekstur nefndar þessarar.

26. gr.

Skýrslur.

Hver samningsaðili skal með millibili, sem þing aðila ákveður, leggja fyrir þingið skýrslur um aðgerðir sem hann hefur gripið til, til þess að framkvæma ákvæði þessa samnings og hvaða árangur hafi náðst með þeim aðgerðum til að ná fram markmiðum samningsins.

27. gr.

Lausn deilumála.

1. Rísi deila milli samningsaðila um túlkun eða framkvæmd þessa samnings skulu hlutadeigandi aðilar leitast við að leysa málið með samningaviðræðum.

2. Nái viðkomandi aðilar ekki samkomulagi, geta þeir í sameiningu leitað aðstoðar eða farið fram á milligöngu þriðja aðila.

3. Þegar ríki eða svæðisstofnun um efnahagssamvinnu fullgildir, staðfestir, samþykkir eða gerist aðili að samningi þessum getur ríkið eða svæðisstofnunin lýst því yfir skriflega við vörsluaðila að ef ekki finnst lausn á deilu skv. 1. eða 2. tl. hér að framan fallist ríkið eða svæðisstofnunin á aðra eða báðar eftirfarandi leiðir til skyldubundinnar lausnar á deilunni:

a. gerðardóm, í samræmi við þær reglur sem ákveðnar eru í 1. hluta II. viðauka,

b. vísun deilunnar til Alþjóðadómstólsins.

4. Hafi deiluaðilar ekki, í samræmi við 3. tl. hér að framan, samþykkt sömu eða neina málsmeðferð skal deilan lögð í sátt í samræmi við 2. hluta í II. viðauka nema aðilarnir fallist á annað.

5. Ákvæði greinar þessarar skulu gilda varðandi hverja bókun nema þegar kveðið er á um annað í viðkomandi bókun.

28. gr.

Samþykkt bókana.

1. Samningsaðilar skulu hafa samvinnu um orðalag og samþykkt bókana við samning þennan.

2. Bókanir skulu samþykktar á fundi þings aðila.

3. The functions, terms of reference, organization and operation of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

Article 26

Reports

Each Contracting Party shall, at intervals to be determined by the Conference of the Parties, present to the Conference of the Parties, reports on measures which it has taken for the implementation of the provisions of this Convention and their effectiveness in meeting the objectives of this Convention.

Article 27

Settlement of Disputes

1. In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the parties concerned shall seek solution by negotiation.

2. If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

3. When ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 or paragraph 2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:

(a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

4. If the parties to the dispute have not, in accordance with paragraph 3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II unless the parties otherwise agree.

5. The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol except as otherwise provided in the protocol concerned.

Article 28

Adoption of Protocols

1. The Contracting Parties shall cooperate in the formulation and adoption of protocols to this Convention.

2. Protocols shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties.

3. Texta hvernar bókunar, sem tillaga er gerð um, skal skrifstofan senda samningsaðilum að minnsta kosti sex mánuðum fyrir slíkan fund.

29. gr.

Breyting á samningnum eða bókunum.

1. Sérhver samningsaðili getur gert tillögu um breytingar við samning þennan. Sérhver aðili að bókun getur gert tillögu um breytingar á viðkomandi bókun.

2. Breytingar á samningi þessum skulu samþykktar á fundi þings aðila. Breytingar á sérhverri bókun skulu samþykktar á fundi aðila að bókuninni sem um ræðir. Texta hvernar breytingartillögu við samning þennan eða einhverja bókun sem tillaga er um, nema kveðið sé á um annað í slíkri bókun, skal skrifstofan senda aðilum að umræddu skjali að minnsta kosti sex mánuðum fyrir þann fund er tillagan er borin upp til samþykktar. Skrifstofan skal einnig senda þeim aðilum er undirritað hafa samning þennan breytingartillögur til upplýsingar.

3. Aðilar skulu gera sitt ítrasta til að ná samkomulagi um hverja breytingartillögu við samning þennan eða bókun með einróma samþykki. Hafi allar slíkar tilraunir reynst árangurslausar og samkomulag ekki tekist, skal breytingin, ef allt annað bregst, samþykkt með tveimur þriðju hlutum atkvæða þeirra aðila að umræddu skjali sem viðstaddir eru og greiða atkvæði á fundinum og skal vörsluaðili senda hana öllum aðilum til fullgildingar, staðfestingar eða samþykktar.

4. Vörsluaðila skal tilkynnt skriflega um fullgildingu, staðfestingu eða samþykkt breytinganna. Samþykkt breytinga skv. 3. tl. skulu öðlast gildi gagnvart þeim aðilum sem hafa staðfest þær á níutugasta degi eftir að fullgildingar-, staðfestingar-, eða samþykktarskjölin eru afhent af að minnsta kosti tveimur þriðju hlutum samningsaðila eða aðila að bókuninni sem um ræðir, nema kveðið kunni að vera á um annað í slíkri bókun. Eftir það skulu breytingarnar öðlast gildi gagnvart hverjum öðrum aðila á níutugasta degi frá því að sá aðili afhendir skjal sitt um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki breytinganna.

5. Í grein þessari merkir „aðilar sem viðstaddir eru og atkvæði greiða“ aðila sem viðstaddir eru og greiða atkvæði með eða móti.

3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Contracting Parties by the Secretariat at least six months before such a meeting.

Article 29

Amendment of the Convention or Protocols

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Contracting Party. Amendments to any protocol may be proposed by any Party to that protocol.

2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. Amendments to any protocol shall be adopted at a meeting of the Parties to the Protocol in question. The text of any proposed amendment to this Convention or to any protocol, except as may otherwise be provided in such protocol, shall be communicated to the Parties to the instrument in question by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention for information.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention or to any protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a two-third majority vote of the Parties to the instrument in question present and voting at the meeting, and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.

4. Ratification, acceptance or approval of amendments shall be notified to the Depositary in writing. Amendments adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force among Parties having accepted them on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least two thirds of the Contracting Parties to this Convention or of the Parties to the protocol concerned, except as may otherwise be provided in such protocol. Thereafter the amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendments.

5. For the purposes of this Article, “Parties present and voting” means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

30. gr.

Samþykkt og breyting á viðaukum.

1. Viðaukar við samning þennan eða sérhverja bókun skulu vera óaðskiljanlegur hluti samningsins eða þeirrar bókunar eftir því sem við á og ef ekki er skýrt kveðið á um annað er tilvísun í samning þennan eða bókanir hans um leið tilvísun í sérhvern viðauka hans. Slíkir viðaukar skulu takmarkaðir við málsmæðferð og vísindaleg, tæknileg og stjórnsýsluleg málefni.

2. Sé ekki kveðið á um annað í einhverri bókun varðandi viðauka hennar skal eftirfarandi málsmæðferð gilda um tillögu, samþykkt og gildistöku viðbótarviðauka við samning þennan eða viðauka við hvaða bókun sem er:

a. viðaukar við samning þennan eða sérhverja bókun skulu lagðir til og samþykktir samkvæmt þeirri tilhögun sem kveðið er á um í 29. gr.,

b. sérhver sá aðili sem ekki getur samþykkt viðbótarviðauka við samning þennan eða viðauka við sérhverja bókun sem hann er aðili að skal tilkynna vörsluhafa það skriflega innan eins árs frá tilkynningu vörsluhafa um samþykktina. Vörsluhafi skal tafarlaust tilkynna öllum aðilum um hverja slíka tilkynningu sem borist hefur. Aðila er heimilt hvenær sem er að afturkalla fyrri yfirlýsingu um andmæli og viðaukarnir skulu því næst öðlast gildi gagnvart þeim aðila samkvæmt c-lið hér á eftir,

c. þegar liðið er eitt ár frá tilkynningu vörsluhafa um samþykktina, skal viðaukinn taka gildi gagnvart öllum aðilum að samningi þessum, eða sérhverri viðeigandi bókun, sem ekki hafa lagt fram tilkynningu í samræmi við ákvæði b-liðar hér að ofan.

3. Tillaga, samþykkt og gildistaka breytinga á viðauka við samning þennan eða sérhverja bókun skulu háðar sömu reglum og tillaga, samþykkt og gildistaka viðauka við samninginn eða viðauka við sérhverja bókun.

4. Ef viðbótarviðauki eða breyting á viðauka er tengd breytingu við samning þennan eða einhverja bókun skal viðbótarviðaukinn eða breytingin ekki öðlast gildi fyrr en breytingin við samninginn eða bókunin sem um ræðir öðlast gildi.

Article 30

Adoption and Amendment of Annexes

1. The annexes to this Convention or to any protocol shall form an integral part of the Convention or of such protocol, as the case may be, and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention or its protocols constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to procedural, scientific, technical and administrative matters.

2. Except as may be otherwise provided in any protocol with respect to its annexes, the following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention or of annexes to any protocol:

(a) Annexes to this Convention or to any protocol shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in Article 29;

(b) Any Party that is unable to approve an additional annex to this Convention or an annex to any protocol to which it is Party shall so notify the Depositary, in writing, within one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time withdraw a previous declaration of objection and the annexes shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c) below;

(c) On the expiry of one year from the date of the communication of the adoption by the Depositary, the annex shall enter into force for all Parties to this Convention or to any protocol concerned which have not submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (b) above.

3. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to this Convention or to any protocol shall be subject to the same procedure as for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention or annexes to any protocol.

4. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention or to any protocol, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention or to the protocol concerned enters into force.

31. gr.

Atkvæðisréttur.

1. Hver samningsaðili að samningi þessum eða sérhverri bókun skal hafa eitt atkvæði, að öðru leyti en því sem kveðið er á um í 2. tl. hér á eftir.

2. Svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu skulu neyta atkvæðaréttar síns í málum innan valdsviðs síns með þeim atkvæðafjölda sem nemur fjölda aðildarríkja þeirra sem eru aðilar að samningi þessum eða viðeigandi bókun. Slíkar stofnanir skulu ekki neyta atkvæðaréttar síns ef aðildarríki þeirra neyta atkvæðaréttar síns, og öfugt.

32. gr.

Tengsl samnings þessa og bókana við hann.

1. Ríki eða svæðisstofnun um efnahagssamvinnu getur ekki orðið aðili að bókun nema það/hún sé eða verði um leið aðili að samningi þessum.

2. Ákvarðanir samkvæmt einhverri bókun skulu aðeins teknar af aðilum þeirrar bókunar sem um ræðir. Hver samningsaðili sem ekki hefur fullgilt, staðfest eða samþykkt bókun hefur heimild til að taka þátt í fundi aðila að þeirri bókun sem áheyrnarfulltrúi.

33. gr.

Undirritun.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar í Ríó de Janeiro af hálfu allra ríkja og sérhverrar svæðisstofnunar um efnahagssamvinnu frá 5. júní 1992 til 14. júní 1992 og í aðalstöðvum Sameinuðu þjóðanna í New York frá 15. júní 1992 til 4. júní 1993.

34. gr.

Fullgilding, staðfesting eða samþykkt.

1. Samningur þessi og sérhver bókun skulu háð fullgildingu, staðfestingu eða samþykkt ríkja og svæðisstofnana um efnahagssamvinnu. Fullgildingar-, staðfestingar- eða samþykktarskjöl skal afhenda vörsluaðila til varðveislu.

2. Sérhver stofnun, sem lýst er í 1. tl. hér að framan og gerist aðili að samningi þessum eða einhverri bókun án þess að nokkurt aðildarríkja hennar sé samningsaðili, skal háð öllum skuldbindingum samkvæmt samningnum eða bókuninni, eftir því sem við á. Þegar um slík samtök er að ræða, þar sem eitt eða fleiri aðildarríki

Article 31

Right to Vote

1. Except as provided for in paragraph 2 below, each Contracting Party to this Convention or to any protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Contracting Parties to this Convention or the relevant protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 32

Relationship between this Convention and Its Protocols

1. A State or a regional economic integration organization may not become a Party to a protocol unless it is, or becomes at the same time, a Contracting Party to this Convention.

2. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned. Any Contracting Party that has not ratified, accepted or approved a protocol may participate as an observer in any meeting of the parties to that protocol.

Article 33

Signature

This Convention shall be open for signature at Rio de Janeiro by all States and any regional economic integration organization from 5 June 1992 until 14 June 1992, and at the United Nations Headquarters in New York from 15 June 1992 to 4 June 1993.

Article 34

Ratification, Acceptance or Approval

1. This Convention and any protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.

2. Any organization referred to in paragraph 1 above which becomes a Contracting Party to this Convention or any protocol without any of its member States being a Contracting Party shall be bound by all the obligations under the Convention or the protocol, as the case may be. In the case of such organizations, one or more

þeirra eru aðilar að samningi þessum eða viðeigandi bókun, skulu samtökin og aðildarríki þeirra ákveða ábyrgð þeirra hvers og eins á að standa við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum eða bókuninni, eftir því sem við á. Þegar svo ber undir skulu samtökin og aðildarríkin ekki eiga rétt á að neyta samtímis réttinda samkvæmt samningnum og viðeigandi bókun.

3. Í fullgildingar-, staðfestingar- eða samþykktarskjölum sínum skulu stofnanirnar sem greint er frá í 1. tl. hér að framan lýsa yfir hvert valdsvið þeirra sé varðandi málefni sem samningurinn eða viðkomandi bókun tekur til. Stofnanir þessar skulu einnig tilkynna vörsluaðila um sérhverja viðeigandi breytingu sem orðið hefur á valdsviði þeirra og máli skiptir.

35. gr. *Aðild.*

1. Ríkjum og svæðisstofnunum um efnahags-samvinnu skal heimilt að gerast aðilar að samningi þessum og sérhverri bókun frá þeim degi þegar samningurinn eða viðkomandi bókun liggur ekki lengur frammi til undirritunar. Aðildarskjölin skulu afhent vörsluaðila til varðveislu.

2. Í aðildarskjölum sínum skulu stofnanir, sem greint er frá í 1. tl. hér að framan, lýsa yfir valdsviði sínu varðandi málefni sem samningurinn eða viðkomandi bókun gildir um. Stofnanir þessar skulu einnig tilkynna vörsluaðila um sérhverja breytingu á valdsviði sínu sem máli skiptir.

3. Ákvæði 2. tl. 24. gr. skulu gilda um svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu sem gerast aðilar að samningi þessum eða einhverri bókun.

36. gr. *Gildistaka.*

1. Samningur þessi skal öðlast gildi á nítugasta degi eftir að þrítugasta skjal um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild hefur verið afhent til vörslu.

2. Hver bókun skal öðlast gildi á nítugasta degi eftir að sá fjöldi skjala um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild, sem ákveðinn er í bókuninni, hefur verið afhentur til vörslu.

3. Að því er varðar sérhvern samningsaðila, sem fullgildir, staðfestir eða samþykkir samning þennan eða gerist aðili að honum eftir að þri-

of whose member States is a Contracting Party to this Convention or relevant protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention or protocol, as the case may be. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention or relevant protocol concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance or approval, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.

Article 35 *Accession*

1. This Convention and any protocol shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the date on which the Convention or the protocol concerned is closed for signature. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

2. In their instruments of accession, the organizations referred to in paragraph 1 above shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention or the relevant protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any relevant modification in the extent of their competence.

3. The provisions of Article 34, paragraph 2, shall apply to regional economic integration organizations which accede to this Convention or any protocol.

Article 36. *Entry Into Force*

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Any protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the number of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, specified in that protocol, has been deposited.

3. For each Contracting Party which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the thirtieth instru-

tugasta skjal um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild hefur verið afhent til vörslu, skal hann öðlast gildi á níutugasta degi eftir að sá samningsaðili hefur afhent fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjal sitt til vörslu.

4. Sérhver bókun, sem ekki kveður á um annað, skal öðlast gildi að því er varðar samningsaðila, sem fullgildir, staðfestir eða samþykkir bókunina eða gerist aðili að henni eftir að hún öðlast gildi skv. 2. tl. hér að framan, á níutugasta degi eftir að sá samningsaðili afhenti skjal sitt um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild til vörslu eða á þeim degi sem samningur þessi öðlast gildi að því er varðar samningsaðila, hvor sem verður síðar.

5. Hvað 1. og 2. tl. varðar skal skjal sem svæðisstofnun um efnahagssamvinnu afhendir til vörslu ekki teljast viðbót við þau skjöl sem aðildarríki slíkrar stofnunar hafa afhent.

37. gr.

Fyrirvarar.

Ekki er heimilt að gera fyrirvara við samning þennan.

38. gr.

Uppsögn.

1. Hvenær sem er eftir að tvö ár eru liðin frá því að samningur þessi öðlast gildi að því er varðar samningsaðila getur sá samningsaðili sagt honum upp með skriflegri tilkynningu til vörslu-aðila.

2. Slík uppsögn skal öðlast gildi er eitt ár er liðið frá því að vörsluadili veitir henni viðtöku eða á þeim síðari degi er tilgreindur kann að vera í tilkynningu um uppsögn.

3. Sérhver samningsaðili sem segir upp aðild að samningi þessum skal einnig teljast hafa sagt upp aðild að hverri þeirri bókun sem hann er aðili að.

39. gr.

Bráðabirgðafjárhagsráðstafanir.

Að því tilskildu að fullkomin endurskipulagning hafi átt sér stað í samræmi við skilyrði 21. gr. skal Alþjóðlegi umhverfisfjármögnunarsjóðurinn á vegum Þróunarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, Umhverfisstofnunar Sameinuðu þjóðanna og Alþjóðabankans til endurbyggingar og nýbyggingar vera sú stofnun sem lýst er í 21. gr.

ment of ratification, acceptance, approval or accession, it shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such Contracting Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. Any protocol, except as otherwise provided in such protocol, shall enter into force for a Contracting Party that ratifies, accepts or approves that protocol or accedes thereto after its entry into force pursuant to paragraph 2 above, on the ninetieth day after the date on which that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or on the date on which this Convention enters into force for that Contracting Party, whichever shall be the later.

5. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article 37

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 38

Withdrawals

1. At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Contracting Party, that Contracting Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

3. Any Contracting Party which withdraws from this Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is party.

Article 39

Financial Interim Arrangements

Provided that it has been fully restructured in accordance with the requirements of Article 21, the Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the institutional structure referred

á bráðabirgðagrundvelli, á tímabilinu frá gildistöku þessa samnings til fyrsta þingfundar aðila eða þar til þing aðila ákveður hvaða stofnun verður tilnefnd skv. 21. gr.

40. gr.

Bráðabirgðafyrirkomulag skrifstofunnar.

Skrifstofan sem framkvæmdastjóri Umhverfisstofnunar Sameinuðu þjóðanna leggur til skal til bráðabirgða vera sú skrifstofa sem lýst er í 2. tl. 24. gr. frá gildistöku samnings þessa til fyrsta þingfundar aðila.

41. gr.

Vörsluaðili.

Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal gegna hlutverki vörsluaðila samnings þessa og allra bókana.

42. gr.

Gildir textar.

Frumrit samnings þessa, en arabískur, enskur, franskur, kínverskur, rússneskur og spænskur texti hans eru jafngildir, skal afhenda aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til varðveislu.

Þessu til staðfestu hafa undirrituð, sem til þess hafa fullt umboð, ritað nafn sitt undir samning þennan.

Gjört í Río de Janeiro, 5. júní 1992.

I. VIÐAUKI

Greining og vöktun.

1. Vistkerfi og búsvæði: sem hafa að geyma mikla fjölbreytni, mikinn fjölda innlendra tegunda eða tegunda í hættu, eða óbyggðir; nauðsynleg fyrir fartegundir; félagslega, efnahagslega, menningarlega eða vísindalega mikilvæg; eða sem eru dæmigerð, einstök eða tengd undirstöðuþróunarferlum eða öðrum líffræðilegum ferlum;

2. tegundir og samfélög sem eru: í hættu; villtir ættingjar taminna eða ræktaðra tegunda;

to in Article 21 on an interim basis, for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties or until the Conference of the Parties decides which institutional structure will be designated in accordance with Article 21.

Article 40

Secretariat Interim Arrangements

The secretariat to be provided by the Executive Director of the United Nations Environment Programme shall be the secretariat referred to in Article 24, paragraph 2, on an interim basis for the period between the entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties.

Article 41

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall assume the functions of Depositary of this Convention and any protocols.

Article 42

Authentic Texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Rio de Janeiro on this fifth day of June, one thousand nine hundred and ninety-two.

ANNEX I

Identification and monitoring

1. Ecosystems and habitats: containing high diversity, large numbers of endemic or threatened species, or wilderness; required by migratory species; of social, economic, cultural or scientific importance; or, which are representative, unique or associated with key evolutionary or other biological processes;

2. Species and communities which are: threatened; wild relatives of domesticated or cultivat-

með læknaði, landbúnaðarlegt eða annað efnahagslegt gildi; eða félagslegt, vísindalegt eða menningarlegt mikilvægi; eða mikilvægi fyrir rannsóknir á vernd og sjálfbærri notkun lífræðilegrar fjölbreytni, svo sem vísitægundir, og

3. skilgreind erfðamengi og gen sem hafa félagslegt, vísindalegt eða efnahagslegt mikilvægi.

II. VIÐAUKI

1. hluti. Gerðarmeðferð.

1. gr.

Kröfuaðili skal tilkynna skrifstofunni um að aðilar vísi deilumáli til gerðarmeðferðar skv. 27. gr. Tilkynningin skal greina frá ágreiningsefninu sem vísað er til gerðarmeðferðar og skal hún sérstaklega vísa í þær greinar samningsins eða bókunarinnar sem ágreiningi valda um túlkun eða framkvæmd. Komi aðilar sér ekki saman um ágreiningsefnið áður en formaður dómsins er tilnefndur skal gerðardómurinn skera úr um ágreiningsefnið. Skrifstofan skal senda öllum samningsaðilum að samningi þessum eða bókun þeirri sem um ræðir þær upplýsingar sem um ágreiningsefnið berast.

2. gr.

1. Í deilumáli milli tveggja aðila skal gerðardómurinn skipaður þremur mönnum. Hvor deiluaðili skal tilnefna gerðarmann og þeir tveir gerðarmenn sem þannig eru tilnefndir skulu koma sér saman um að tilnefna þriðja gerðarmann sem skal vera formaður dómsins. Sá síðastnefndi skal hvorki vera ríkisborgari annars hvors deiluaðilans, eiga búsetu á yfirráðasvæði annars þessara aðila, vera í þjónustu annars þeirra né hafa fjallað um málið í nokkru öðru starfi.

2. Í deilumálum milli fleiri en tveggja aðila skulu aðilar sem hafa sömu hagsmuna að gæta skipa sameiginlega einn gerðarmann með samkomulagi.

3. Í hverja lausa stöðu skal skipa eins og kveðið er á um varðandi fyrstu tilnefningu.

3. gr.

1. Hafi formaður gerðardómsins ekki verið tilnefndur innan tveggja mánaða frá útnefningu annars gerðarmannsins skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna að ósk aðila tilnefna formanninn innan annarra tveggja mánaða.

ed species; of medicinal, agricultural or other economic value; or social, scientific or cultural importance; or importance for research into the conservation and sustainable use of biological diversity, such as indicator species; and

3. Described genomes and genes of social, scientific or economic importance.

ANNEX II

Part 1. Arbitration

Article 1

The claimant party shall notify the secretariat that the parties are referring a dispute to arbitration pursuant to Article 27. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of the Convention or the protocol, the interpretation or application of which are at issue. If the parties do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The secretariat shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Convention or to the protocol concerned.

Article 2

1. In disputes between two parties, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

2. In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.

3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary-General of the United Nations shall, at the request of a party, designate the President within a further two-month period.

2. Tilnefni einn deiluaðila ekki gerðarmann innan tveggja mánaða frá móttöku beiðninnar er hinum aðilanum heimilt að tilkynna það aðal-framkvæmdastjóranum sem skal annast tilnefninguna innan tveggja mánaða.

4. gr.

Gerðardómurinn skal kveða upp úrskurði sína samkvæmt ákvæðum samnings þessa, sérhverra viðeigandi bókana og þjóðaréttar.

5. gr.

Gerðardómurinn setur sér málsmeðferðar-reglur nema deiluaðilar hafi komið sér saman um annað.

6. gr.

Að ósk annars aðilans er gerðardóminum heimilt að mæla með mikilvægum verndarráðstöfunum til bráðabirgða.

7. gr.

Deiluaðilar skulu auðvelda starf gerðardómsins og skulu, með því að beita öllum haldbærum ráðum, einkum:

- a. láta honum í té öll viðeigandi skjöl, upplýsingar og aðstöðu, og
- b. gera honum kleift, þegar þess er þörf, að kalla til vitni eða sérfræðinga og fá vitnisburð þeirra.

8. gr.

Aðilum og gerðarmönnum er skylt að gæta trúnaðarskyldu varðandi allar þær upplýsingar sem þeim er trúað fyrir meðan á málsmeðferðinni stendur.

9. gr.

Deiluaðilar skulu bera kostnað við gerðardóminn að jöfnu, nema dómurinn ákveði annað vegna sérstöðu málsins. Dómurinn skal halda bókhald yfir allan kostnað sinn og láta deiluaðilum í té lokauppgjör þar að lútandi.

10. gr.

Sérhverjum samningsaðila, sem hefur lögvarinna hagsmuna að gæta í deilumálinu og sem úrslit málsins kynnu að hafa áhrif á, er heimil meðalganga í málsmeðferðinni með samþykki dómsins.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Secretary-General who shall make the designation within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Convention, any protocols concerned, and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

- (a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and
- (b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

11. gr.

Dóminum er heimilt að hlýða á og úrskurða um gagnkröfur sem eiga beinar rætur að rekja til efnisatriða deilumálsins.

12. gr.

Ákvarðanir bæði um málsmeðferð og efnistök gerðardómsins skulu teknar með meirihluta atkvæða gerðarmanna hans.

13. gr.

Ef annar deiluaðilinn mætir ekki fyrir gerðardóminn eða tekur ekki til varna, er hinum aðilinum heimilt að fara þess á leit að dómurinn haldi málsmeðferðinni áfram og kveði upp úrskurð sinn. Sé aðili fjarverandi eða láti hjá líða að taka til varna skal það ekki hindra málsmeðferðina. Áður en gerðardómurinn kveður upp endanlegan úrskurð sinn verður hann að ganga úr skugga um að krafan sé byggð á staðreyndum og lögum samkvæmt.

14. gr.

Dómurinn skal kveða upp endanlegan úrskurð sinn innan fimm mánaða frá þeim degi sem hann var skipaður nema nauðsynlegt sé talið að lengja þann frest um tíma sem ekki skal vera lengri en fimm mánuðir.

15. gr.

Endanlegur úrskurður gerðardómsins skal ein-skorðast við ágreiningsefnið og skal fylgja rökstuðningur. Skal hann hafa að geyma nöfn gerðarmanna sem þátt hafa tekið og dagsetningu endanlegs úrskurðar. Hverjum gerðarmanni er heimilt að skila séráliti eða sératkvæði með endanlega úrskurðinum.

16. gr.

Úrskurðurinn skal vera bindandi fyrir báða deiluaðila. Ekki er hægt að áfrýja honum nema deiluaðilar hafi fyrirfram fallist á áfrýjunarneðferð.

17. gr.

Hverju því deilumáli, sem kann að rísa milli deiluaðila vegna túlkunar eða framkvæmdar endanlegs úrskurðar, er hvorum aðila sem er heimilt að vísa til úrskurðar gerðardómsins sem kvað hann upp.

Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party or a failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

2. hluti. Sátt.

1. gr.

Sáttanefnd skal stofnuð að ósk annars deilu-aðilans. Í nefndinni skulu vera, nema aðilar komi sér saman um annað, fimm menn, tveir tilnefndir af hvorum aðila og formaður sem kosinn er sameiginlega af nefndarmönnum.

2. gr.

Í deilumálum milli fleiri en tveggja aðila skulu aðilar sem hafa sömu hagsmuna að gæta tilnefna sameiginlega fulltrúa sína í nefndinni með gagnkvæmu samkomulagi. Þegar tveir eða fleiri aðilar eiga ólíkra hagsmuna að gæta eða ósamkomulag er um hvort þeir eigi sömu hagsmuna að gæta skulu þeir tilnefna fulltrúa sína hver í sínu lagi.

3. gr.

Hafi engar tilnefningar átt sér stað hjá aðilum innan tveggja mánaða frá þeim degi sem óskað var eftir að stofnuð yrði sáttanefnd skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna, að beiðni þess aðila sem bar fram óskina, tilnefna formann innan annarra tveggja mánaða.

4. gr.

Hafi formaður sáttanefndar ekki verið valinn innan tveggja mánaða frá því að síðasti nefndarmaður var tilnefndur, skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna, ef aðili fer þess á leit, tilnefna formann innan annarra tveggja mánaða.

5. gr.

Ákvarðanir sáttanefndar skulu teknar með meirihluta atkvæða fulltrúa hennar. Skal nefndin setja sér starfsreglur, nema deiluaðilar komi sér saman um annað. Hún skal gera tillögu um lausn deilumálsins sem aðilar skulu fjalla um í góðri trú.

6. gr.

Ef ágreiningur rís um valdsvið sáttanefndarinnar skal nefndin skera úr.

Part 2. Conciliation

Article 1

A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each Party concerned and a President chosen jointly by those members.

Article 2

In disputes between more than two parties, parties in the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

Article 3

If any appointments by the parties are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by the party that made the request, make those appointments within a further two-month period.

Article 4

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Secretary-General of the United Nations shall, if asked to do so by a party, designate a President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

Article 6

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.